

ΑΠΟΘΗΚΗ

ΤΩΝ

ΩΦΕΛΙΜΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ, 1840.]

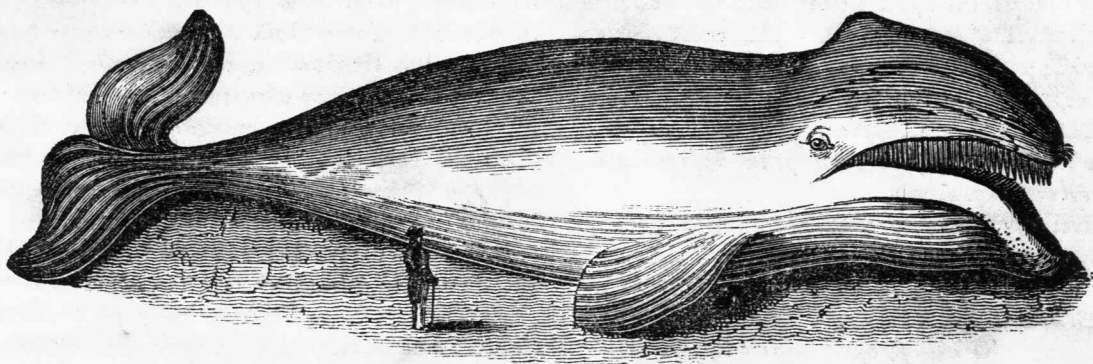
[ΑΡΙΘ. 47.]

Η ΚΗΤΕΙΑ,

Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΛΙΕΙΑΣ ΤΩΝ ΦΑΛΑΙΝΩΝ.

Η ΦΑΛΑΙΝΑ είναι τὸ μέγιστον ζῶον ἀφ' ὧσα ὁ Παντοκράτωρ ἐδημιούργησεν. Ἀπὸ τὰ τερατώδη καὶ φοβερά θηρία ὧσα πατοῦσι τὴν ξηρὰν, οὐδὲν πλησιάζει κατὰ τὸ μέγεθος εἰς τὸν κυρίαρχον τοῦτον τῆς θαλάσσης. Ἡ κοινὴ Γρηλλανδικὴ Φάλαινα ἔχει συνήθως 58 ἕως 60 ποδῶν μῆκος, 30 δὲ ἢ 40 περιφέρειαν. Κατὰ συνέπειαν*πρέπει νὰ ζυγίσῃ ἐβδομήκοντα τόνους, ἥτοι

ὅσον διακόσιοι παχύτατοι βόες. Ἡ δὲ λεγομένη Φάλαινα Φυσήτρια γίνεται ἀκόμη μεγαλητέρα, οὔσα κάποτε 100 ἢ 105 ποδῶν τὸ μῆκος. Αὕτη εἶναι τὸ κραταιότατον καὶ ὀγκωδέστατον ἀπὸ τὰ κῆτη· ἀλλὰ πολὺ δραστηριώτερα τῆς κοινῆς Φαλαίνης, εἶναι διὰ τοῦτο καὶ πλέον δυσάλωτος, ἐνταυτῷ δὲ καὶ οὐχὶ τόσον πολυτιμος.

Ἡ εἰκὼν αὕτη παριστάνει τὴν κοινὴν ἢ Γρηλλανδικὴν Φάλαιναν, εἰς τὴν ὁποίαν ἐφαρμόζεται καὶ ἡ ἐπομένη περιγραφή.

Ἡ Φάλαινα, ἥτις καὶ Κῆτος ὀνομάζεται, κοινῶς θεωρεῖται ὡς ἰχθύς· ἀλλ' ἐκτὸς τοῦ ὅτι κατοικίαν ἔχει τὸ πέλαγος, οὐδόπως σχεδὸν ὁμοιάζει μὲ τὴν κλάσιν τῶν ζῶων, τὰ ὁποῖα κυρίως λέγονται ἰχθύες. Εἶναι ζῶον ὁκόοις, τούτεστι γεννᾷ τὸ τέκνον τῆς, οὐχὶ περικλεισμένον εἰς ὄν, ἀλλὰ ζώντανόν καὶ κατ' ὅλα μεμορφωμένον· ἔχει δὲ συνήθως ἐν μόνον εἰς τὸν αὐτὸν καιρὸν, τὸ ὁποῖον βυζάνει μὲ γάλα ἐκ τῶν μαστῶν αὐτῆς. Θεωρεῖται λοιπὸν ὡς ἰνέκουςα εἰς τὴν κλάσιν τῶν Μαστοφόρων, τὴν αὐτὴν εἰς ἣν καὶ ὁ ἄνθρωπος ὑπάγεται. Εἶναι προσέτι, ὡς ὁ ἄνθρωπος, Θερμοαίματον ζῶον· καὶ μάλιστα τὸ αἷμά της εἶναι πολὺ ἀνωτέρας θερμοκρασίας παρὰ τὸ ἀνθρώπινον. Τελευταῖον, ἔχει καὶ πνεύμονας, ὡς ἡμεῖς, καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναπνεύσῃ εἰμὴ ἐκβάλλουσα ἐξω τοῦ ὕδατος τὴν κεφαλὴν.

Τὸ δέρμα τῆς Φαλαίνης εἶναι μελανόχρουν, λεῖον, καὶ ἀλεπίδωτον. Ἡ μορφή αὐτῆς κατὰ τὸ μέσον εἶναι κυλινδρική, βαθμηδὸν ὀξυνομένη πρὸς τὴν οὐράν. Τὸ μέρος τοῦτο τοῦ ζῶου ἔχει συνήθως πέντε μόνον ἢ ἑξ

ποδῶν μῆκος· ἀλλὰ πλάτος, ἥτοι ἑκτασιν ἀπὸ τὰ δεξιὰ εἰς ἀριστερά, εἰκοσιπέντε ἢ εἰκοσιῆς ποδῶν. Ἡ δύναμις τῆς ὀστώδους ταύτης ῥιπίδος εἶναι τρομερά. Χρησιμεύει ὡς τὸ ὄργανον, δι' οὗ ὡς ἐπιτοπλεῖστον προοδεῖ τὸ ζῶον ἀναμέσον τῶν ὑδάτων· προσέτι δὲ καὶ ὡς τὸ δραστικώτερον ἀμυντήριον ὄπλον του. Πρὸς τὴν κεφαλὴν ἔχει ὡσαύτως δύο πτέρυγας, ἡ νηκτικούς πόδας, ὡς ὠνομάσθησαν, προσηρητημένας εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς κοιλίας· ἀλλὰ τὸ περισσώτερον χρησιμεύουν αὗται εἰς τὸ ἰσοσταθμίζειν τὸ σῶμα, ἡ κρατεῖν αὐτὸ σταθερὸν, ἐνῷ κινεῖται. Περὶ τὸ τρίτημόριον ὅλου τοῦ μῆκους κατέχεται ὑπὸ τῆς τερατώδους κεφαλῆς, ἥτις διχοτομεῖται ὑπὸ στόματος, τὸ ἀνοῖγμα τοῦ ὁποῖου ἐκτείνεται ἕως εἰς τὸν τράχηλον. Ἡ κεφαλὴ εἶναι τὸ πλέον παράδοξον καὶ ἀξιοσημείωτον τῆς φαλαίνης. Τὸ νῦν περιγραφόμενον εἶδος, μολονότι ἔχει καὶ ἄνω καὶ κάτω γνάθον ἐκ πορώδους ὀστοῦ, ὀδόντας ὁμῶς δὲν ἔχει, ἀλλ' ἀντ' αὐτῶν δύο κροσσούς, ὡς ἐμποροῦν νὰ ὀνομασθῶσιν, ἐξ ὧν ἕκαστος σύγκεται ἀπὸ σειρὰν ἐλασμάτων, κεκαλυμμένων μὲ τρίχας εἰς τὰ ἔσωθεν ἄκρα των, προσκολλημένων δὲ εἰς τὸ ἀνώτερον οὐλον. Ταῦτα εἶναι τὰ εἰς τὸ ἐμπόριον λεγόμενα φαλαίνο-

κόκκαλα, καὶ ἀπό τινος γένεια τῆς φαλαίνης. Εἶναι δὲ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος ἐλάσματα πλατύτερα μὲν εἰς τὴν ἄνω ἄκρην, ὅπου ἐμβαίνουν εἰς τὸ οὐλον, μακρότερα δὲ εἰς τὸ μέσον ἐκάστης τῶν δύο σειρῶν. Τὸ μέγιστον μῆκος διαφέρει ἀπὸ δέκα εἰς δεκαπέντε πόδας· τὸ δὲ πλάτος εἰς τὸ οὐλον εἶναι συνήθως ἀπὸ δέκα ἕως δώδεκα δακτύλους. Ἐκάστη σειρά ἔχει ὑπὲρ τὰ τριακόσια ἐλάσματα. Χρησιμεύει δὲ τὸ μέρος τοῦτο τῆς τοῦ ζώου κατασκευῆς ὡς μέσον, δι' οὗ νὰ συνάγῃ τὴν τροφὴν αὐτοῦ. Ἐνῷ διασχίζει τὸν ὠκεανὸν μετὰς γνάθους ἡνεωγμένας, τὸ ὕδωρ ὀρμᾷ εἰς τὸ ἄχανές στόμα του· ἀλλὰ κλείειν αὐτὸ κατὰ μέρος, ἀποτελεῖ εἶδος κοτκίνου ἢ δικτίου, τὸ ὁποῖον συγχωρεῖ μὲν τὴν ἐξοδὸν τοῦ ὕδατος, κρατεῖ δ' ἐντὸς τὰ μετὰ τοῦ ὕδατος εἰσελθόντα μαλάκια καὶ ὀφάρια.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς φαλαίνης εἶναι τεθριμένοι σχεδὸν ἀμέσως ἄνω τῶν τοῦ στόματος γωνιῶν. Οὐδόλως δ' ἀναλογουσι μὲ τὸν ὄγκον τοῦ ζώου, μόλις ὄντες μεγαλύτεροι παρὰ τοὺς τοῦ βοός. Πρὶν τὸ δέρμα ν' ἀφαιρεθῇ, δὲν διακρίνεται ἱχνος ὠτίου· ὅθεν καὶ ἀτελεστάτην ἀκοὴν ἔχει ὁ ἱχθύς οὗτος. Εἰς τὸ ὑψηλότερον τῆς κεφαλῆς μέρος εἶναι οἱ μυκτῆρες ἢ ψυστήρες, ἑξ ἡ ὀκτῶ δακτύλων μῆκος ἔχοντες. Διὰ μέσου τούτων, ὅπου ταν τὸ ζῶον ἀναπνέει, ἐξέρχεται ὑγρὸς ἀτμός, δεκαοκτῶ ἢ εἴκοσι πόδας ἀνυψούμενος, καὶ μετὰ θορύβου μίλια μακρὰν ἐνίοτε ἀκουόμενον.

Τὸ ἀνοικτὸν στόμα τῆς φαλαίνης εἶναι ὡς μέγα σπῆλαιον, δυνάμενον νὰ χωρήσῃ ἀκάτιον πλήρες ἀνθρώπων. Ἐχει δὲ ἑξ ἡ ὀκτῶ ποδῶν πλάτος, δέκα ἢ δώδεκα ποδῶν ὕψος ἐμπροσθεν, καὶ δεκαπέντε ἢ δεκαῖξ ποδῶν μῆκος. Ὁ λάρυγξ ὅμως εἶναι στενωτάτος.

Τοιοῦτον εἶναι λοιπὸν τὸ τερατῶδες ζῶον, τοῦ ὁποῖου τὴν καταστροφὴν ὁ ἄνθρωπος ἀτρομήτως ἐπιχειρεῖ μὲν ὅλον τὸ ἄνισον τῆς δυνάμεως καὶ τοῦ μεγέθους. Ἡ κητεία θαυμασιώτατα δεικνύει πόσον ὀλίγον ἰσχύει ἀπέναντι τῶν ἐφευρέσεων τῆς τέχνης ἢ ἀπλῇ κτηνώδῃ βίᾳ. Ἀλλ' εἰς τὸ ὀφάρημα τοῦτο μικρὸν μόνον μέρος τῶν δεινῶν ἐπιφέρει ὁ ὄγκος καὶ ἡ δραστηριότης τοῦ ἱχθύος. Ἡ πανέρημος καὶ δυσκραιστάτη χώρα, ὅπου ἐνεργεῖται ἡ ἐπιχείρησις αὕτη, ὑπερμεγαλύνει τὰς κακοπαθείας καὶ τοὺς κινδύνους. Εἰς τὸ βασιλεῖον τοῦτο τοῦ αἰδίου χειμῶνος, τὴν ξηρὰν, τὴν θάλασσαν, καὶ τὸν ἀέρα εὐρίσκει ὁ ἄνθρωπος ἐπίσης μισόξενα. Τὰ πάντα κατ' αὐτοῦ μάχονται. Ψύχος δριμύτατον ναρκώνει τὴν σάρκα καὶ τοὺς ἀρμούς του, ὀμίχλαι δὲ πολυλάκις σκοτίζουν τὸν οὐρανόν. Ὁ ὠκεανὸς, τὸν ὁποῖον περιπλέει, ἐκτὸς τῶν συνήθων κινδύνων, βρῦει ἀπὸ νέους καὶ παραδόξους φόβους. Ὁ ἀπ' αἰώνων ἐπισωρευόμενος πάγος, ποτὲ μὲν, στρώματα εὐμεγέδη συνιστῶν, ἐξαπλοῦται ἀκίνητος ἐνώπιόν του, ὡς σιδηροῦν τεῖχος ἐμποδίζων πάντα περαιτέρω πλοῦν. Ποτὲ δὲ ὀρμητικὸς ἐπάνω του καταφερόμενος, κτυπῶν ἀνοίγει τὰς δυνατὰς τοῦ καραβίου πλευράς, καὶ κατασυντρίβει αὐτὸ ὡς νὰ ἦτον αὐτοῦ ἐξώφλιον. Ἀλλοτε παρίσταται πρὸ ὀφ-

θαλμῶν του ἐν εἶδει ὄρους ὑψηλοῦ, τὸ ὁποῖον ἡ ἐλαχίστη μεταβολὴ εἰς τὰ σχετικὰ βάρη τῆς ἄνω μερίδος καὶ τῆς ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὕδατος ἐμπορεῖ νὰ ῥίψῃ αἰφνιδίως κατὰ τῆς κεφαλῆς του, καὶ νὰ καταποντίσῃ πλήρωμα καὶ πλοῖον ἐξίσου εἰς τὴν ἄβυσσον. Ἀλλοτε συνεχόμενοι δύο τοιοῦτοι ἐκ πάγου λόφοι θραύουσιν εἰς τὴν μέσσην τὸ πλοῖον, τὸ πᾶν ἀφανίζοντες. Περὶ δὲ τῆς ἀμυδρῶς διακρινομένης ξηρᾶς, τῆς συνορευούσης μετὰ φοβερὰ ταῦτα ὕδατα, χιονοσκεπῆς, ἀδενδρὸς, ἀγρία, καὶ πανέρημος, ἐμπνέει φρίκην μόνον εἰς τὸν Θεατὴν.

Ἵππῆξαν δὲ κατὰ διαφορὰς ἐποχὰς διάφορα τὰ μέρη, ὅπου ἐνηργεῖτο ἡ τῆς φαλαίνης ἀλιεΐα· εἰς τὸν Βισκαϊκὸν Κόλπον φαίνεται ὅτι πρῶτον ἐπεχείρησαν οἱ ἄνθρωποι τὸ ἔργον τοῦτο ὡς ἐμπορικὴν κερδοσκοπίαν· ἐκεῖθεν ὅμως πρὸ πολλοῦ ἔλειψαν οἱ ἱχθύες οὗτοι. Ἀκόμη καὶ περὶ τὸ 1820 τὸ πλεῖστον μέρος τῶν φαλινοκαρβίων διευθύνοντο εἰς τὸν Ἀρκτικὸν Ὀκεανόν, τὸν πρὸς τὰ ἀνατολικά παρὰ τῆς Γρηλλανδίας· ἀλλὰ τὴν σήμερον καὶ τὸ πέλαγος αὐτὸ διόλου σχεδὸν παρητήθη, ὀλιγωτάτους πλέον ἔχον ἱχθύας. Ὅθεν ὅλα σχεδὸν τὰ ἐκ τῆς Εὐρώπης πλοῖα προχωροῦσι κατευθεῖαν διὰ τοῦ Δανυϊσίου Πορθμοῦ εἰς τὸν μέγαν Βαφφίνειον Κόλπον, τὸν ἐκ τοῦ ἄλλου μέρους τῆς Γρηλλανδίας. Εἰς τὰ ὑψηλὰ ταῦτα πλάτη ὑπάρχουν ἔτι παμπληθεῖς αἱ φάλαιναι· ἀλλὰ διὰ τὴν ἀφθονίαν τῶν περιπλεόντων πάγων, ὁ κίνδυνος ἐνταῦθα εἶναι περισσότερος παρ' εἰς τὰ πλὸν ἀρχαῖα τοῦ ζώου καταγῶγια.

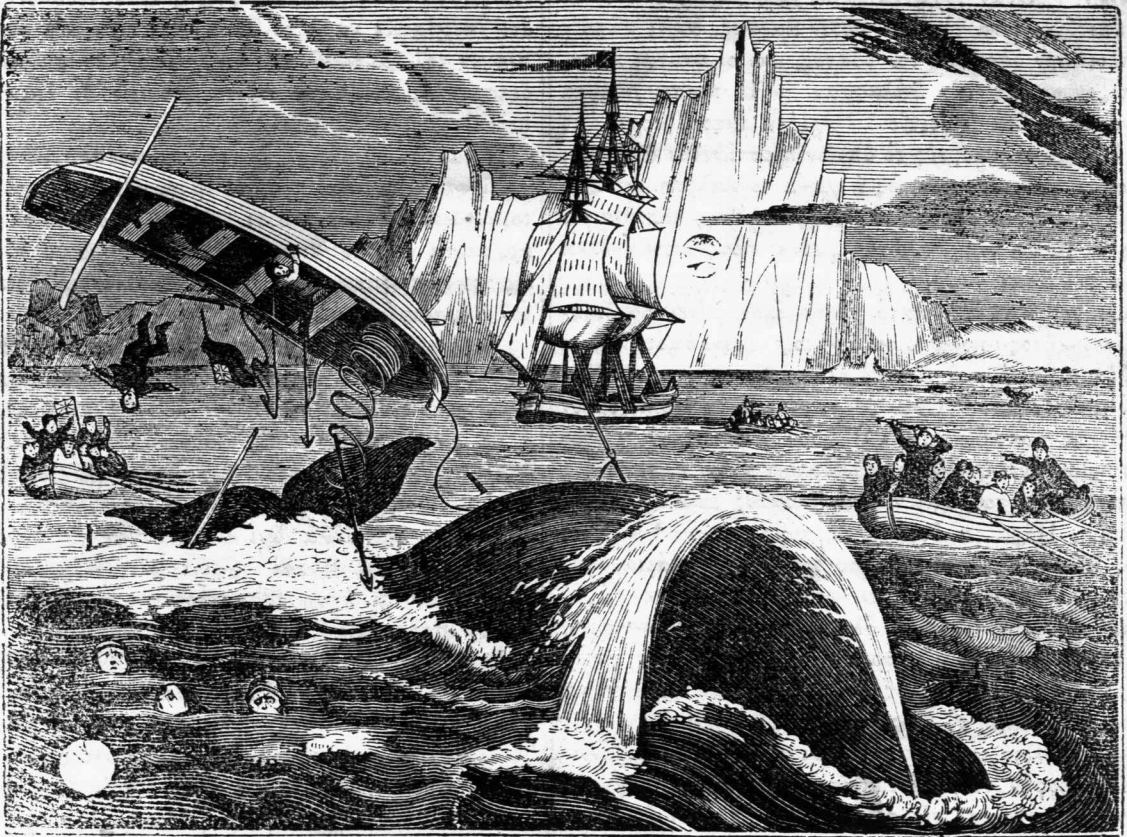
Πρὸ ἐκατονταετηρίδων ἡ φάλαινα ἐδιώκετο ὡς ἐπιτοπλεῖστον διὰ τὴν σάρκα της, τὴν ὁποίαν καὶ τὴν σήμερον ἀκόμη τρώγουσι βάρβαροί τινες λαοί. Μετέπειτα ἐτιμᾶτο περισσότερον διὰ τὰ προειρημένα ἐλάσματα, ἥτοι εὐλύγιστα κόκκαλα, τῶν ὁποίων κάμνουνι τοσαύτην κατάχρησιν αἱ κυρίαί, τὰ στήθη αὐτῶν ἀλογίστως σφίγγουσαι. Ἀλλὰ πρὸ πάντων ζητεῖται ἡ φάλαινα διὰ τὴν πιμελὴν, ἡ τὸ πάχος, ἐκ τοῦ ὁποῖου ἐξάγεται μεγίστη ποσότης ἐλαίου. Ἡ οἰσία αὕτη κεῖται ἀμέσως ὑπὸ τὸ δέρμα, ὁλόκληρον τὸ σῶμα περιτυλίττουσα, περύγια καὶ οὐράν.

Τὸ Φαλινοκάραβον, ἐκτὸς πλοιάρχου καὶ χειροῦργου, φέρει γενικῶς τεσσαράκοντα ἢ πενήκοντα ἄνδρας, ἐξ ὧν οἱ μὲν ἔργον ἔχουν νὰ ῥίπτωσι τὸ καμάκιον, οἱ δὲ νὰ διευθύνωσι τὰ πλοιάρια, ἄλλοι δὲ εἶναι ξυλουργοί, καὶ ἄλλοι καδοποιοί.

Κοινῶς κάθε πλοῖον ἐφοδιάζεται ἀπὸ ἑξ ἡ ἑπτὰ λέμβους, αἵτινες, ὡς τὰ κυριώτερα μέσα δι' ὧν ἡ ἀλιεΐα ἐνεργεῖται, κρέμανται περὶ αὐτοῦ εἰς τρόπον, ὥστε δύνανται μὲ τὴν μεγίστην ταχύτητα νὰ καταβιβασθῶσιν. Ἀφοῦ θανατωθῇ καὶ κατακοπῇ ἡ φάλαινα, τὰ ὅσῃα καὶ τὸ πάχος στοιβάζονται εἰς τὸ πλοῖον· ἀλλ' ἡ κατ' αὐτῆς ἐφοδὸς καὶ ὅλα τὰ περὶ τὴν ἄλωσιν καὶ φθορὰν τοῦ ζώου γίνονται εἰς τὰς λέμβους. Τὰ κυριώτερα δ' ἐργαλεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα ἐκάστη λέμβος προμηθεύεται, εἶναι δύο καμάκια, καὶ ἑξ ἡ ὀκτῶ λόγχοι. Τὸ καμάκιον εἶναι σιδηροῦν, ἔχει δὲ ὡς τριῶν ποδῶν μῆκος.

Εἰς αὐτὸ δένεται σχοινίον, τοῦ ὁποίου ἡ μὲν περιφέρεια εἶναι δύο δακτύλων καὶ ἑνὸς τεταρτημορίου, τὸ δὲ μῆκος 120 ὀργυῶν. Ἐκάστη λέμβος ἔχει ἐξ τοιαῦτα σχοινία, κάμνοντα ὅλα ὁμοῦ 720 ὀργυῖας, ἥτοι 4320 πόδας. Χρησιμεύει δὲ τὸ καμάκιον, τὸ ὁποῖον κοινῶς μὲν ῥίπτεται ἀπὸ τὴν χεῖρα, ἀλλὰ καὶ ποτε ἀπὸ εἶδος κανο.

νίου, εἰς τὸ νὰ κτυπᾷ καὶ ν' ἀγκιστρῶν τὸν ἰχθύν. Διὰ τῆς λόγχης τελειώνεται ἡ φθορά του. Αὕτη εἶναι κοντάριον ἐξ ποδῶν, ἀπὸ ξύλου ἐλάτης, μὲ χαλυβδίνην αἰχμήν, ἥτις γίνεται λεπτοτάτη καὶ ὀξύτατη. Ἡ λόγχη δὲν ῥίπτεται ἀπὸ τὴν χεῖρα ὡς τὸ καμάκιον, ἀλλὰ κρατεῖται ἐνῶ ἐμπήγεται εἰς τὸ σῶμα τοῦ ζώου.

Οἱ Κίνδυνοι τῆς Ἀλείας τῶν Φαλαινῶν.

Τὰ δὲ περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀλώσεως, καίτοι ἀλλαχού τῆς Ἀποθήκης πλατύτερον καταχωρηθέντα, καταχωροῦμεν καὶ πάλιν πρὸς ἀπαρτισμὸν τοῦ προκειμένου ἄρθρου, καὶ πρὸς διασάφησιν τῆς ζωηρᾶς ταύτης Εἰκονογραφίας.

Ὅταν τὸ κῆτος εὐρίσκεται εἰς τοῦ ὕδατος τὴν ἐπιφάνειαν, ἀναίσθητον τῆς πλησιάζουσας τῶν ἰχθύων του, ὁ τολμηρὸς ἀλιεὺς κωπηλατεῖ κατευθεῖαν πρὸς αὐτὸ, καὶ, μίαν ἢ δύο στιγμὰς πρὶν ἡ λέμβος ἐγγίξῃ εἰς τὸν ἰχθύν, χώνει τὸ καμάκιον εἰς τὰ νῶτά του. Τὸ πληγωμένον κῆτος, εἰς ἐκπληξιν καὶ ἀγωνίαν, βάλλει ὅλας αὐτοῦ τὰς δυνάμεις διὰ ν' ἀποφύγῃ. Τότε εἶναι ἡ ὥρα τοῦ κινδύνου. Τὸ πλοιάριον ὑποβάλλεται εἰς τοὺς πλέον σφοδροὺς κτύπους ἀπὸ τὴν κεφαλὴν ἢ τὰς πτέρυγας τοῦ ἰχθύος, ἀλλ' ἐξαιρέτως ἀπὸ τὴν βαρυτάτην αὐτοῦ οὐράν, ἥτις περισσεύεται κάποτε εἰς τὸν ἀέρα μὲ ὀρμὴν τὸσον τρομεράν, ὥστε καὶ πλοιάριον καὶ ἄνθρωποι ὑπόκεινται εἰς κοινὸν ὀλεθρον.

Ἀμέσως, ἀφοῦ γένῃ ἄφαντος ὁ ἰχθύς, ὑψόνεται εἰς

τὸ πλοιάριον σημαία ἐπὶ ῥάβδου, βλέποντες τὴν ὁποίαν οἱ ἐπὶ τοῦ караβίου φύλακες εἰδοποιοῦν εὐθὺς τοὺς λοιποὺς τῶν ναυτῶν, διὰ κτύπου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καὶ ὁμοχρόνου καὶ συνεχοῦς κραυγῆς. Οἱ κοιμώμενοι ἐξυπνοῦν πάραυτα, πηδοῦν ἀπὸ τὰς κλῖνας των, τρέχουν εἰς τὸ κατὰστρωμα μὲ τὰ φορέματά των εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ἐμβαίνουν σωρηδὸν εἰς τὸ πλοιάριον ἡμίγυμνοι, ἐνῶ τὸ ψῆχος εἶναι αὐστηρότατον.

Τὸ κῆτος, γενικῶς, προσπαθεῖ νὰ φύγῃ, βυθιζόμενον ὑπὸ τὸ ὕδωρ. Τόσον δὲ ταχέως κινεῖται κάποτε, ὥστε σύρει ὅλα τὰ σχοινία ἐξω τοῦ πλοιαρίου εἰς διάστημα ὀκτώ ἢ δέκα λεπτῶν. Ἐὰν δὲ τοῦτο συμβῇ πρὶν φθάσῃ βοήθεια, χάνονται ὁλότελα καὶ τὰ σχοινία καὶ ὁ ἰχθύς. Ὅθεν, διὰ νὰ βραδύνεται, ὅσον τὸ δυνατόν, ἡ φυγὴ τοῦ κήτους, περιτυλίσσει ὁ ἀλιεὺς, ὅστις τὸ ἐκτύπησε, δις ἢ τρίς τὸ σχοινίον περὶ εἶδος τι πασσάλου, προσηλωμένου ἐπίτηδες δέκα ἢ δώδεκα δακτύλους ἀπὸ τὴν πρύμνην. Τοῦ σχοινίου ἡ τριβὴ, ἐνῶ περιστρέφεται εἰς τὸν πάσσαλον τοῦτον, εἶναι τοσαύτη,

ὥστε συνεχῶς περικυκλόνεται ὁ ἀλιεύς ἀπὸ καπνόν· καί, ἂν τὸ ξύλον δὲν ἐβρέχετο ἀδιακόπως, πιθανόν ὅτι ἤθελεν ἀνάφειν τὸ πλοιάριον. Πᾶς ὁ ἐπὶ τοῦ πλοιαρίου ἀνάγκη νὰ ἔχῃ τὴν μεγίστην προσοχὴν, ἐνῷ σύρονται ἔξω τὰ σχοινία· καθότι ἐπακολουθήματα τὰ πλέον σπουδαῖα προήλθον ἐνίοτε ἀπὸ ἀμέλειαν τὴν πλέον οὐτιδανήν. Ὅταν τύχῃ νὰ ἐμπλεχθῇ τὸ σχοινίον, καὶ δὲν ἐπιτύχωσι νὰ τὸ διαλύσωσιν ἀμέσως, σύρει κάποτε τὸ πλοιάριον ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, καὶ οἱ ναῦται καταποντίζονται εἰς τὴν θάλασσαν. Ἡ προσεγγίζουσα στενοχωρία διὰ σχοινίου ἔλλειψιν ἐμφανίζεται ἀπὸ τὴν ὑψωσιν κωπίου, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται δεύτερον, τρίτον, ἢ καὶ τέταρτον, ὡς ἡ χρεῖα τὸ καλέσῃ. Ἡ δὲ ταχύτης, μετὰ τὴν ὁποίαν τὸ κῆτος συνήθως καταβαίνει πρὸς τὰ βάθη τῆς θαλάσσης, εἶναι πρὸς ὀκτὼ ἢ δέκα μίλια τὴν ὥραν.

Τριακοντα λεπτά, κατὰ μέσον ὅρον, μένει τὸ πληγμένον κῆτος ὑποκάτω τοῦ ὕδατος· ἐκτὸς ὁπόταν ἦναι τὰ ὕδατα ῥηχὰ, καὶ τότε τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ εἶναι πολὺ μακρότερον. Ὅσον δὲ ταχύτερα κινεῖται, τόσον βαρύτερα καταβαίνει· καὶ ὅσον μακρότερον χρόνου διάστημα μένει ὑποκάτω τοῦ ὕδατος, τόσον περισσότερα ἢ ἀποκαμώσις του, καὶ ἡ ἐπακόλουθος εὐκολία τοῦ ν' ἀλωθῇ. Πάραυτα ὅταν μεταφανῇ, σπεύδουν πρὸς τὸ μέρος ὅπου εὐρίσκεται τὰ πρὸς βοήθειαν πλοιάρια, καί, ὡς τὸ φθάσωσιν, ἐμπήγει ἕκαστος ἀλιεύς εἰς τὴν ῥάχιν αὐτοῦ τὸ καμάκιόν του, ὅλα ὁμοῦ τρία, τέσσαρα, ἢ πλείοτερα, κατὰ τὸ μέγεθος τοῦ κήτους καὶ τὴν φύσιν τῆς τοποθεσίας. Συχνότερα ὁμως καταβαίνει δι' ὀλίγα λεπτά, ἀφοῦ λάβῃ τὸ δεύτερον καμάκιον, καὶ ἀναγκάζει τὰ λοιπὰ πλοιάρια νὰ περιμένωσιν τὴν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν ἐπιστροφὴν του. Κτυπεῖται ὕστερον μετὰ λόγῃ, αἰτίνες ἐμπήγονται εἰς τὸ σῶμά του, καί, εἰ δυνατόν, εἰς τὰ ζωτικά του μέρη. Λειποθυμημένον, τέλος, ἀπὸ πληγὰς πολυαρίθμους καὶ ἀπὸ τὴν ἀφθονον τοῦ αἵματος ῥοήν, φανερώνει τὴν προσέγγισιν τῆς διαλύσεώς του, ἀπορρίπτον ἐκ τῶν μυκτῆρων αὐτοῦ μίγμα αἵματος ὁμοῦ μετὰ τὸν ἀέρα καὶ τὴν μύζαν, τὰ ὁποῖα συνήθως ἐκπνέει, καί, τελευταῖον, ἀναπέμπον αἷμα καθαρὸν μόνον. Ἡ θάλασσα, εἰς μέγα διάστημα ὁλόγυρα, βάπτεται μετὰ τὸ αἷμά του, καὶ ὁ πάγος, τὰ πλοιάρια, καὶ οἱ ἄνθρωποι καθυγραίνονται πολλάκις ἀπὸ τὸ αὐτό. Σημεῖον δὲ καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ πλατεῖα σειρὰ ἐλαίου, ῥέοντος ἐκ τῶν πληγῶν του.

Πρὸ τῆς τελευταίας τοῦ ἀλώσεως σπαράσσεται σφοδρῶς, ὑφώνει καὶ περισεῖει τὴν οὐρὰν αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα, προξενοῦν κρότον, ὅστις ἀκούεται μίλια μακρὰν. Ὅταν δὲ ἀποθνήσκῃ, γυρίζει ἐπάνω εἰς τὴν ῥάχιν ἢ τὴν πλευρὰν του, — συμβάν εἰς τοὺς ἀλωτὰς χαροποιέστατον, τὸ ὁποῖον ἀναγγέλλουν διὰ τῆς καταβάσεως τῶν σημαιῶν των, συνωδευμένης μετὰ τρεῖς ζωηρὰς κραυγὰς.

Ἡ παρατηρουμένη εἰς τὸ πληγμένον κῆτος μεγάλῃ ἀδυναμία ὅταν πρῶτον μεταφανῇ εἰς τὴν ἐπιφάνειαν,

ἀφοῦ κατέβῃ κατὰ κάθετον 700 ἢ 800 ὀργυῖας, ἦτοι περὶ τοὺς 2000 πήχεις, προέρχεται ἀπὸ τὴν σχεδὸν ἀπίστευτον κατάθλιψιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναγκάως ὑπεβλήθη. Αὕτη ἐξισοῦται μετὰ 211,000 τόνους. Εἶναι δὲ οὗτος βαθμὸς θλίψεως, τὸν ὁποῖον δὲν ἐμπρεῖ νὰ συλλάβῃ ὁ ἡμέτερος νοῦς πλὴν ἀτελέστατα. Θέλομεν ἴσως τὸν καταλάβειν καλῆτερα, ὅταν εἰδοποιηθῶμεν, ὅτι ὑπερβαίνει κατὰ τὸ βάρος ἐξήκοντα τῶν μεγίστων πλοίων τοῦ ναυτικοῦ τῆς Ἀγγλίας, ὠπλισμένων, ἐφωδιασμένων, καὶ κατὰ πάντα ἐτοιμῶν δι' ἐξαμνητιῶν περίπλουν.

Ἐκαστον πλοιάριον, ἐκ τοῦ ὁποῦ ἐπληρώθη κῆτος, φέρει σημαίαν· καὶ προσέτι τὸ καράβιον, εἰς τὸ ὁποῖον τοιαῦτα πλοιάρια ἀνήκουσι. Χρησιμεύουν δὲ τὰ σύστημα ταῦτα νὰ φανερώνωσιν εἰς τὰ περικύκλω πλοῖα τὸ εἰς τὸν ἐμπεριπλεγμένον ἔχθρὸν ἀποκλειστικὸν δικαίωμα τοῦ σημαιοφόρου πλοίου.

Διαφέρει μεγάλως τοῦ καιροῦ τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον πιάνονται τὰ κῆτη. Βεβαιότατον εἶναι, ὅτι ἀλώθησαν τινὰ εἰς δεκαπέντε λεπτῶν διάστημα· ἐνῷ ἄλλα μόλις ὑπέκλιναν εἰς τεσσαράκοντα ἢ πεντήκοντα ὥρας. Κατὰ μέσον ὅρον, ἀρκοῦν πιθανῶς δύο ἢ τρεῖς ὥραι. — Τινὰ κῆτη συμβαίνει νὰ φονευθῶσιν ἀπὸ ἐν καμάκιον, ἐνῷ ἄλλα ὄχι μεγαλῆτερα ἀπέφυγον ἀπὸ τέσσαρα, πέντε, ἢ καὶ πλείοτερα. Κάμμιν φορὰν αἰσχύονται τὰ κῆτη ἐξ ἀπροόπτου, ἐμπλεκόμενα καὶ περιτυλισσόμενα ἀφ' ἑαυτῶν εἰς τὰ σχοινία.

Ἀφοῦ τὸ κῆτος θανατωθῇ, τὸ δένουν πρῶτον εἰς πλοιάριον, τὸ διαλύουν ἔπειτα ἀπὸ τὰ σχοινία, καὶ τὸ κωπηλατοῦν ὅλοι ὁμοῦ οἱ ναῦται πρὸς τὸ καράβιον. Ἐκεῖ ἀφαιροῦν τὸ πάχος, καί, ἀνασύροντες αὐτὸ εἰς τὸ κατὰστρωμα, ἢ τὸ βράζουν ἀμέσως πρὸς ἐξαγωγήν τοῦ ἐλαίου, ἢ τὸ στοιβάζουσιν διὰ μετακομιδὴν εἰς τὴν πατρίδα των.

Η ΑΜΠΕΛΟΣ ΚΑΙ Η ΔΡΥΣ. — Ἀμπελὸς τις, παρὰ δρυὸν φουμένη, εἶχεν ἤδη τοσοῦτον ὑψωθῆναι, ὥστε νὰ χρειάζεται ὑποστήριγμα. Ἄδρ', εἶπεν ἡ ἀμπελος, 'κλίνε τὸν κορμὸν σου, ὥστε νὰ με ὑποστηρίξης.' 'Ναί,' ἀπεκρίθη τὸ μεγαλοπρεπὲς δένδρον, 'χρεωστὸν νὰ σὲ ὑποστηρίξω· ἀλλ' εἰμαι πολὺ ὀγκώδες καὶ πολὺ στερεόν, καὶ δὲν δύναμαι νὰ κλίνω. Περὶβαλε εἰς ἐμέ τοὺς βραχίονάς σου, ἀγαπητὴ ἀμπελε, καὶ μὴν ἀμφισβῆλαις ὅτι θέλω σὲ ὑποστηρίξειν καὶ σὲ περιθάλπειν.' Ἐνῷ δ' οὕτω σὲ βασταίω, θέλεις καλλωπίζων τὸν κορμὸν μου μετὰ τὰ ὠραία σου πράσινα φύλλα καὶ τοὺς κοκκινοχρόους σου βότρους;

'Ἄλλ' ἐπιθυμῶ,' ἀπεκρίθη ἡ ἀμπελος, 'ν' αὐξάνω χωρὶς νὰ κρέμωμαι ἀπὸ σέ· διατί δὲν ἐμπορεῖς εὖ νὰ τυλιγθῇς περὶ ἐμέ, καὶ νὰ μ' ἀφήσῃς νὰ μεγαλύνω κατ' εὐθείαν καὶ ἀνεξαρτήτως; 'Ἡ φύσις τοῦτο ποτὲ δὲν ἐσκόπειν,' εἶπεν ἡ δρυς. 'Μόνη των ἀδυνάτων εἶναι νὰ ὑψωθῇ· καὶ ἂν τὸ δοκιμάσῃς, οἱ ἀνέμοι καὶ ἡ βροχὴ, καὶ μάλιστα τὸ ἴδιόν σου βάρος, θέλουν σὲ κατεδαφίσαι. Οὕτε ἀρμόζει νὰ ἐκτείνῃς τοὺς βραχίονάς σου τῇδε καθεῖς μετὰ τῶν δένδρων. Τὰ δένδρα θέλουν ἀρχίσαι νὰ λέγωσι, Δὲν εἶσαι ἀμπελὸς μου — ξένη εἶσαι — μακρὰν, μακρὰν, δὲν σὲ περιθάλπει.' Ἐπειτα, θέλεις καὶ τὸσον περιπλεχθῇν εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους, ὥστε νὰ μὴν ἐμπορῇς νὰ ἐπιστρέψῃς εἰς ἐμέ· καὶ οὐδεὶς θέλει σὲ θαυμάζειν, οὔτε σὲ ἐλεεῖν.'

'Ἄ, μὴ γένοιτο,' εἶπεν ἡ ἀμπελος, 'νὰ ὑποπέσω εἰς τοιαύτην κακοτυχίαν· καὶ πάραυτα περιπλεχθῇ εἰς τὴν δρυὸν, ὥστε ἀμφοτέρωθεν καὶ ἡχμαζὸν εὐδαιμονίας.